

I. VĂN BẢN SANG THU

Câu 1:

a. - Từ “phả” được sử dụng để nói về “hương ổi”, trong đó “phả” là một động từ mạnh, diễn tả hương ổi nồng đậm, ngào ngạt, tỏa lan trong gió thu se lạnh, báo hiệu thu đã về.

- Từ “phả” còn cho thấy sự tác động bất ngờ của “hương ổi” vào giác quan con người, gợi sự ngỡ ngàng, bàng khuâng trước tín hiệu đầu tiên của mùa thu.

b. - Từ láy “chùng chình”: cố ý chậm lại.

- Trong bài thơ, từ đồng nghĩa với “chùng chình” là “dềnh dàng”; trái nghĩa với “chùng chình” là “vội vã”.

Câu 2: Bài viết nêu cảm nhận về hình ảnh thơ cần đảm bảo được các ý sau đây:

- Đây là một hình ảnh đẹp và đầy chất thơ, được sáng tạo nên từ hồn thơ tinh tế, nhạy cảm của Hữu Thỉnh trong thời khắc giao mùa.

- Nghệ thuật nhân hóa qua từ “vắt” tạo nên liên tưởng thú vị: đám mây như một dải lụa mềm, một nửa vẫn còn vương sắc hạ, nửa kia dường như đã nhuốm sắc thu. Nhà thơ đã lấy “đám mây” là tín hiệu hữu hình của không gian để gợi tả nhịp bước vô hình của thời gian. Mây là thực, ranh giới mùa là ảo.

- Qua ngòi bút tài hoa của Hữu Thỉnh, mùa thu hiện lên thật huyền diệu, thi vị, trữ tình.

Câu 3:

* Về hình thức: - Đoạn văn cần viết đúng kiểu đoạn tổng phân hợp.

- Sử dụng khởi ngữ và phép thế để liên kết (có gạch chân, chú thích rõ).

* Về nội dung:

- Hai câu thơ đầu vẫn tiếp tục miêu tả sự chuyển biến của thiên nhiên tạo vật trong thời khắc giao mùa qua các hình ảnh: “nắng, mưa”. Các cụm từ “vẫn còn, đã vơi” cho thấy tín hiệu của mùa hạ nhạt dần còn mùa thu dường như đậm nét hơn.

- Hai câu sau chứa đựng những suy tưởng và triết lý của nhà thơ về cuộc đời và con người. Các hình ảnh “sấm, hàng cây đứng tuổi” vừa mang nghĩa tả thực, vừa mang nghĩa ẩn dụ:

+ Về nghĩa tả thực: tiếng sấm của mùa hạ đã bớt đi lúc sang thu, khiến những hàng cây cổ thụ không còn bị bất ngờ hay giật mình lay động.

+ Về nghĩa ẩn dụ: “Sấm” là ẩn dụ cho những vang động bất thường của ngoại cảnh và cuộc đời. “Hàng cây đứng tuổi” tượng trưng cho những con người từng trải, luôn vững vàng trước mọi sóng gió của cuộc sống.

Cũng có thể hiểu qua hai câu thơ, nhà thơ còn gửi gắm suy ngẫm đến giây phút sang thu của đất nước. Đất nước ta đã trải qua những năm tháng thăng trầm, khốc liệt của chiến tranh nên sẽ vững vàng phát triển và sẵn sàng đón nhận những thời cơ, thách thức mới.

II. LÀM VĂN

Bài viết cần đảm bảo được những ý sau đây:

* Giới thiệu và giải thích ý nghĩa câu tục ngữ “Đi một ngày đàng học một sàng khôn”:

+ “Đi một ngày đàng”(ngày đường): đi tới những nơi xa lạ, khác với chỗ sống hàng ngày.

+ “Học một sàng khôn”: được hiểu là sự chất lọc, thu lượm được nhiều điều mới lạ, tích lũy được kiến thức mới giúp trau dồi thêm trí tuệ.

=> câu tục ngữ đề cao tầm quan trọng của việc mở rộng học hỏi ra bên ngoài để nâng cao hiểu biết và vốn sống.

* Bàn luận về câu tục ngữ:

- Ý nghĩa của câu tục ngữ hoàn toàn đúng đắn. Có chịu khó đi đó đi đây thì tầm nhìn mới được mở rộng, hiểu biết mới được nâng cao.

- Càng đi nhiều con người càng có cơ hội tiếp xúc, giao lưu để học hỏi. Biết nhiều giúp con người trưởng thành, dày dặn và từng trải.

- Hiểu biết (“khôn”) càng nhiều, con người càng có cách xử thế đúng đắn hơn; làm việc có hiệu quả cao hơn; quan hệ với gia đình và xã hội tốt hơn.

- Trong thời đại hiện nay, việc học hỏi lại càng cần thiết, vấn đề đặt ra là học những điều mới mẻ, tốt đẹp, có ích cho bản thân, gia đình và xã hội. Học là để làm chủ được mình, để đóng góp nhiều hơn cho sự nghiệp xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh.

* Phê phán những người thụ động, lười học hỏi, ngại khám phá, trải nghiệm...

* Rút ra bài học:

- Câu tục ngữ trên là bài học kinh nghiệm quý báu cho tất cả mọi người, nhất là đối với thế hệ trẻ. Học hỏi là việc làm thường xuyên trong suốt đời người, không ngừng nâng cao hiểu biết, trau dồi trí tuệ.

- Mỗi người cần có phương pháp học hỏi chủ động, sáng tạo và có chọn lọc.